

ספ

כור
המשנה

מתעוררת בן דהן

כור המשנה

והוא עריכת דברי
המשנה ומפרשיה
בצורת שאלות ותשובות

ורבה תועלתו לשינון וחזרה
ולהבנת המשנה

סדר מועד

א

שבת עירובין פסחים

בהוצאת
מפעל ההלכה הארצי
שע"י מכון זכרון משה ומרים

פעיה"ק ירושלים תובב"א
שנת תשס"ה לפ"ק

אמר רבי לעולם הוי רין למשנה (ב"ס ל"ב ע"ב)

רום מעלת לימוד המשניות ידוע ומפורסם הוא, ולא באנו בהקדמה זו לפרסם את הידוע.

גם בגודל ענין החזרה והשינון אין צורך להרחיב את הדיבור. אך מכל מקום, אף שדברים אלו מפורסמים וידועים הם, ככל הדברים הגדולים צריכים גם הם חיזוק. וזו מטרתנו בחיבור הנוכחי "כור המשנה" לחזק את ענין לימוד המשניות, והשינון והחזרה בהן.

ראשיתו של הרעיון היא בסדרת ספרי "כור ההלכה" על המשנה ברורה, אשר שם הטוב יצא למרחקים. לאחר שהושלמה סדרה זו למדנו מתגובות הלומדים על גודל הסיוע בלימוד, בהבנה, והחזרה בצורה זו של עריכת שאלות ותשובות, ולכן התעוררנו לסדר חיבור כעין זה על המשניות אשר במידה מסוימת נדרשת בהן עריכה כזו יותר מאשר בתחום ההלכה, כיון שהרבה משניות עמומות הן, ומתחבטים המפרשים בהבנתן, ועריכתן בצורת שו"ת מסייעת להבנתן, וממילא אף לזכירתן.

מפעל זה נוסף לסדרת המפעלים אשר ביוזמתו של "מכון זכרון משה ומרים", כולל ש"ס כולל לאברכים מצויינים בתכנית עם בחינות לימוד יומי של דף ליום. מפעל ההלכה הארצי, מבחנים שבועיים במספר מסלולים בלימוד ההלכה, סדרת ספרי "כור ההלכה", ועכשיו לפנינו - סדרת ספרי "כור המשנה". המכון קורא בקריאה של חיבה לכל הרוצה להצטרף ללגיונו של מלך הנבחרים מירי שבוע בנושאי הלכה שונים לפנות למשרדי המכון ולהמנות על אלו שכבר זכו לקנות ידע רב בהלכה בזכות תכניות אלו.

בצאתנו מן הקדש מתוך הודאה על העבר ותפילה לעתיד לבא, ברצוננו להעלות נר וזכרון לזכר נשמות הורינו היקרים אשר על שמם הוקם המכון. הרה"ח ר' משה צבי בן החסיד ר' דוד בוק זצ"ל, מוקיר רבנו ודחיל רבנו ודבק בכל עוז ברכותיו הק' בעל ה"אמרי שאול" ובנו בעל ה"אמרי אש" ממודו"ץ זיע"א, וזוגתו אשר עמדה לימינו בהנהגת הבית אשר פתוח היה לפני מרי נפש ושבורי לב, מרת מרים בת החסיד רבי יהושע זלצמן זצ"ל. יהי רצון שזכות הגדלת והפצת לימוד התורה בעולם יעמוד להם, יהי זכרם ברוך.

ואנו תפילה כי בזכות לימוד המשנה וההלכה נזכה לראות בקרוב בכנין ציון וירושלים ויתגדל ויתקדש שמו הגדול של השי"ת מקצה העולם ועד קצהו.

יהושע בוק

(רע"ב ד"ה סנהבטיין). ומתוך שחשובין הן אסורים לצאת בהם כל זמן שאינם תפורים לשבכה שמניחה בראשה לכיסויי שיערה, שמתוך שתכשיט חשוב הוא יש לחשוש שמא תורידנו ותראנו לחברתה, ותבוא להוליכו ארבע אמות ברשות הרבים (מ"א, רע"ב ד"ה בסנבטיין). אבל אם הם תפורים לשבכה, מותרת לצאת בהם, שאין לחשוש שתוריד ותראה, שהרי אם תעשה כן צריכה היא ליטול השבכה מראשה, ובודאי אין לחשוש לזה שתגלה שיערה ברשות הרבים (מ"א, רע"ב ד"ה בזמן).

ד. מה הוא כבול, והאם מותרת אשה לצאת בו לרשות הרבים?

כבול הוא חתיכה של בגד כמו מצנפת קטנה שקושרין אותה על המצח ונותנין הציץ עליה כדי שלא יזיק הציץ במצח, ופעמים שהאשה מתקשטת בו בלא ציץ (מ"א, רע"ב ד"ה כבבול). ואסורה אשה לצאת בו לרשות הרבים, שמא תראנו לחברתה ותבוא להוליכו ארבע אמות ברשות הרבים (מ"א).

ה. האם מותרת אשה לצאת בכל התכשיטים הנ"ל לחצר, ומדוע?

בכבול אסורה לצאת דוקא לרשות הרבים, אבל לחצר מותר, והתכשיטים שהחכרו למעלה, טוטפת וסנבטיין, אסורה לצאת בהם אף בחצר, שגורו חכמים שלא תתקשט בהם בשבת כלל לא בחצר ולא ברשות הרבים. ומה שבכבול התירו, הוא כדי לא לאסור את כל תכשיטיה ותבוא להתגנות על בעלה (רע"ב ד"ה לרשות הרבים). ולדעת הרמב"ם כל תכשיטים אלו אינם אסורים רק ברשות הרבים, שבכולם לא אסרו אלא משום גזירה שמא תעבירם האשה ארבע אמות ברשות הרבים, אבל בחצר מותר (שם). אמנם מוכח מספר יד החזקה לרמב"ם שחזרו בו מפירוש זה ואסרו אף בחצר (תרי"ט ד"ה לרשות הרבים).

ו. תכשיטים שאסורה לצאת בהם לחצר, האם מותרת להתקשט בהם בכית?

לדעת הרמב"ם חצר שאסרו היא דוקא חצר שאינה מעורבת, אבל מותרת לצאת בהם לחצר מעורבת וכל שכן להתקשט בהם בבית, אבל הרמב"ן והרשב"א חולקים והם סוברים שמה שאסרו בחצר אסרו גם בבית (תרי"ט ד"ה לרשות הרבים).

ז. מה היא עיר של זהב, והאם מותרת אשה לצאת בה לרשות הרבים, ומדוע?

עיר של זהב היא עטרת זהב עשויה כמין עיר בצורת ירושלים (רע"ב ד"ה עיר). ואסורה אשה לצאת בו לרשות הרבים שמא תראנו לחברתה ותבוא להוליכו ארבע אמות ברשות הרבים (מ"א).

ח. מה היא קטלא, והאם מותרת אשה לצאת בה לרשות הרבים, ומדוע?
קטלא הוא תכשיט שנתון בצואר ברוחק והאשה חונקת עצמה בו כדי שתראה